

17. Wpływ prześwietlenia drzewostanu sosnowego na rozkład przyrostu grubości wzdłuż pni (wspólnie z K. Kołosowskim). „Sylwan” 1971, nr 5.

18. Rozwój dendrometrii i nauki o przyroście w Polsce w latach 1918—1938. Nauki leśne w Polsce w latach 1918—1968. Monografie z dziejów nauki i techniki. Wrocław—Warszawa—Kraków. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawn. Polskiej Akademii Nauk (w druku).

19. Tablice przyrostu miąższości strzał sosny starszych klas wieku. „Folia Forestalia Polonica” 1971, seria A, z. 17.

20. Projekt metodyki badania przyrostu na stałych trzebieżowych powierzchniach doświadczalnych. Opracowanie dla Komitetu Nauk Leśnych PAN, 1971.

21. Opracowanie metodyki badania wpływu melioracji wodnych na przyrost drzewostanów. Wykonane na zlecenie Zakładu Gospodarki Wodnej IBL. Warszawa 1971.

22. Wpływ stanowiska biosocjalnego na przebieg przyrostu pola przekroju poprzecznego i miąższości drzew. „Folia Forestalia Polonica” 1972, seria A, z. 19.

23. Ocena dokładności tablic przyrostu miąższości dla drzewostanów sosnowych (wspólnie z B. Rekosz). „Sylwan” 1974, nr 2.

II. Opracowania o charakterze podręcznikowym

1. Opracowanie cz. I (Pomiar drzewa leżącego) i cz. II (Pomiar drzewa stojącego) do skryptu „Dendrometria” według wykładów J. Grochowskiego. PWN, Łódź—Warszawa 1957.

2. Wybrane działy ze statystyki matematycznej (Skrypt dla studentów Wydziału Leśnego). Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Dział Wydawnictw, Warszawa 1961, wyd. II — 1964.

3. Statystyka matematyczna. Dział Wydawnictw SGGW, Warszawa 1969, Wyd. II — 1972, Wyd. III — 1974.

4. Pomiar drzew i drzewostanów. „Poradnik leśnika”, PWRiL, Warszawa 1970.

5. Opracowanie opisu i zastosowania przyrządów dendrometrycznych do podręcznika J. Grochowskiego „Dendrometria”. PWRiL, Warszawa 1973.

6. Przyrost drzew i drzewostanów. Podręcznik dla studentów wydziałów leśnych Akademii Rolniczych. PWRiL, Warszawa 1974.

III. Artykuły naukowe, drukowane recenzje podręczników i prac naukowych, polemiki naukowe i inne

Tadeusz Molenda (1911—1975)

Тадеуш Моленда (1911—1975)

17 sierpnia 1975 r. zmarł nagle profesor dr hab. Tadeusz Molenda, kierownik Zakładu Prognoz Instytutu Badawczego Leśnictwa, członek Rady Naukowej IBL i Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, b. podsekretarz Stanu w Ministerstwie Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, b. rektor Akademii Rolniczej w Poznaniu i dziekan Wydziału Leśnego tejże uczelni, członek PZPR, odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem XXX-lecia Polski Ludowej oraz wielu innymi odznaczeniami krajowymi i zagranicznymi.

Pogrzeb odbył się 20 sierpnia 1975 r. na Cmentarzu Komunalnym (b. Wojskowym) w Warszawie. Zmarłego żegnali: w imieniu Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz kierownictwa IBL — prof. dr hab. J. Stajniak oraz w imieniu władz Akademii Rolniczej w Poznaniu,

dziekana Wydziału Leśnego oraz kierownictwa i pracowników Instytutu Organizacji Gospodarstwa Leśnego — prof. dr J. Broda.

Profesor urodził się 8 maja 1911 r. w Grodźcu, w województwie katowickim. Po ukończeniu gimnazjum typu matematyczno-przyrodniczego w Jędrzejowie studiował leśnictwo na Uniwersytecie Poznańskim w latach 1929—1933. Dyplom inżyniera leśnictwa uzyskał w 1933 r. Po ukończeniu studiów w latach 1933—1937, pracował początkowo jako asystent i starszy asystent Zakładu Dendrometrii, a następnie Katedry Administracji i Polityki Leśnej, pod kierunkiem wybitnych specjalistów, jakimi byli profesorowie Tadeusz Wielgosz i Stefan Studniarski. Stopień naukowy doktora nauk leśnych uzyskał w 1936 r. na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego, na podstawie rozprawy pt. „Dendrometryczna analiza drzewostanu sosnowego w świetle badań statystycznych”, wykonanej pod kierunkiem prof. T. Wielgosza. W okresie przedwojennym ogłosił drukiem 14 rozpraw i artykułów naukowych.

W 1937 r. przeszedł do praktycznej działalności w lasach. W latach 1938—1939 pracował na stanowisku radcy ekonomicznego w Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych. W czasie okupacji hitlerowskiej był nadleśniczym w lasach prywatnych na terenie b. powiatu włoszczowskiego.

Po zakończeniu wojny, w latach 1945—1957, był nadleśniczym Nadleśnictwa Państwowego Leszyce (OZLP Toruń). Jednocześnie kontynuował przerwana wybuchem wojny działalność naukowo-badawczą.

W 1946 r. habilitował się na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego na podstawie wykonanej jeszcze przed wojną obszernej pracy naukowej pt. „Polityka gospodarcza Lasów Państwowych w dziedzinie produkcji surowca drzewnego” (ukazała się ona drukiem w 1960 r. pod nieco zmienionym tytułem — poz. 31 spisu publikacji). W tymże roku powołany został na stanowisko profesora nadzwyczajnego oraz kierownika Katedry Administracji i Polityki Leśnej Uniwersytetu Poznańskiego. W 9 lat później Rada Państwa nadała Mu tytuł naukowy profesora zwyczajnego nauk leśnych.

Szczególnym okresem w życiu profesora Molendy były lata akademickie 1949/50—1953/54, kiedy to pełnił obowiązki pierwszego dziekana Wydziału Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego (1949/50—1950/51), po jego wyodrębnieniu się z Wydziału Rolniczo-Leśnego U. P., a następnie obowiązki pierwszego rektora Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu (1950/51—1953/54). Osobiste zaangażowanie oraz mądra, dalekowzroczna polityka profesora sprawiły, że poznańska WSR w stosunkowo krótkim czasie stała się w rzędzie najbardziej dynamicznie rozwijających się wyższych uczelni w Polsce. Dużą wagę profesor Molenda przywiązywał do rozwoju poznańskiego ośrodka naukowo-dydaktycznego ekonomiki leśnictwa. W 1950 r. z jego inicjatywy przekształcona została dotychczasowa Katedra Ekonomii i Polityki Leśnej na nowoczesną z nazwy i programu działająca Katedrę Ekonomiki Leśnictwa. W trzy lata później powstały — obok Zakładu o nazwie Katedry — trzy nowe jednostki administracyjne, mianowicie: Zakład Historii i Geografii Gospodarczej Leśnictwa, Zakład Administracji i Rachunkowości Leśnej oraz Zakład Planowania Gospodarczego. Jednocześnie organizował niezbędne środki oraz kadre pracowników naukowych dla sprawnego funkcjonowania rozwijającego się ośrodka naukowo-dydaktycznego ekonomiki leśnictwa. Katedrą poznańską kierował 15 lat. W okresie tym prowadził intensywną działalność naukowo-

badawczą, dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną. Osobistą zasługą profesora było utworzenie obok Zakładu Doświadczalnego w Murowanej Goślinie, drugiego ośrodka doświadczalnictwa leśnego w Siemianicach, jak również przejście przez poznańską WSR Arboretum Gołuchowskiego.

W 1956 r. Rada Wydziału Leśnego WSR w Poznaniu ponownie powierzyła Mu stanowisko dziekana Wydziału. Funkcję tę pełnił do 1961 r., tj. do czasu powołania Go na odpowiedzialne stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

W poznańskim okresie działalności naukowo-dydaktycznej profesor ogłosił drukiem 22 prace naukowe oraz 2 obszernie podręczniki akademickie.

Bardzo duże zasługi profesor położył w zakresie kształcenia kadry pracowników naukowych. Pod jego kierunkiem sfinalizowane zostały w poznańskiej uczelni dwa przewody habilitacyjne. On również był inicjatorem istotnych dla Wydziału Leśnictwa awansów profesorskich. Ponadto uczestniczył w rozwoju naukowym około 30 pracowników naukowych wydziałów leśnych w Polsce.

Prof. Molenda był promotorem 18 przewodów doktorskich. Warto przy tym podkreślić, że z grona Jego doktorantów i wychowanków 8 osób uzyskało już tytuł naukowy profesora, a 5 osób posiada tytuł naukowy docenta. Pozostali doktoranci pracują w instytucjach naukowo-dydaktycznych, bądź w poważnych jednostkach gospodarczych, gdzie zajmują odpowiedzialne stanowiska.

W 1961 r. — jak wspomniano tutaj — prof. Molenda powołany został na stanowisko podsekretarza stanu w MLiPD. Na stanowisku tym pracował 8 lat. Absorbowany odpowiedzialnymi pracami wynikającymi z pełnienia obowiązków wiceministra, nie zaniedbywał działalności naukowo-badawczej. W 1962 r. zorganizował Pracownię Badań Ekonomicznych Leśnictwa i Drzewnictwa, działającą w ramach PAN.

W latach 1961—1969 ogłosił drugiem 43 prace naukowe oraz 2 dalsze podręczniki akademickie.

Po reaktywowaniu Wydziału Leśnego WSR w Krakowie (1963) był organizatorem i pierwszym kierownikiem tamtejszej Katedry Ekonomiki Leśnictwa, następnie dyrektorem pierwszego wydziałowego Instytutu Ekonomiki Leśnictwa i Drzewnictwa z pięcioma zakładami specjalistycznymi, a od 1970 r. pierwszym dyrektorem Instytutu Ekonomiki i Organizacji Gospodarstwa Leśnego AR w Krakowie. Przy krakowskim ośrodku naukowo-dydaktycznym ekonomiki leśnictwa i drzewnictwa zorganizował jedyne w kraju Studium Poddyplomowe Ekonomiki Leśnictwa.

Niezadawalający stan zdrowia nie pozwalał Mu prowadzić tak intensywnej działalności naukowej i dydaktycznej. W 1972 r. przeszedł do Instytutu Badawczego Leśnictwa, gdzie przyjął obowiązki kierownika Zakładu Prognoz oraz funkcję wicedyrektora IBL ds. naukowo-badawczych. Działalność naukowo-badawczą w Zakładzie Prognoz kontynuował do ostatnich swoich dni. Jako wybitny uczony, znany w kraju i za granicą, władający kilkoma językami, reprezentował polskie leśnictwo na wielu krajowych i międzynarodowych kongresach, zjazdach i sympozjach naukowych. Współpracując ściśle z ośrodkami naukowo-badawczymi ekonomiki leśnictwa i drzewnictwa krajów RWPG, utrzymywał przyjazne i owocne kontakty naukowe z ośrodkami ekonomiczno-leśnymi wielu kra-

jów Europy, m. in.: Francji, Republiki Federalnej Niemiec, Włoch, Finlandii. Był organizatorem kilku międzynarodowych sympozjów i konferencji naukowych. Aktywnie uczestniczył w pracach wielu krajowych i zagranicznych organizacji i towarzystw naukowych. Był m. in. współpracownikiem międzynarodowej organizacji IUFRO. Ponadto był członkiem Komitetu Nauk Leśnych i Komitetu Technologii Drewna PAN, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, PTL, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa oraz wielu innych instytucji oraz organizacji naukowych i naukowo-technicznych.

W całokształcie działalności prof. Molendy szczególną pozycję zajmuje dorobek naukowy, obejmujący sto kilkanaście pozycji drukowanych. Cechą charakterystyczną twórczości naukowej prof. Molendy jest nie tylko oryginalność i wysoki kunszt stawiania zagadnień naukowych, lecz także rzadko spotykana umiejętność precyzyjnego analizowania badanych zjawisk i procesów oraz umiejętność równie precyzyjnego syntetyzowania wyników badań. Podkreślić przy tym należy świetny język i formę publikacji profesora.

W dorobku naukowym prof. Molendy dominują prace z zakresu makroekonomiki leśnictwa, tj. problematyki traktującej o związkach gospodarki leśnej i drzewnej z gospodarką narodową. Zagadnieniom tym, a zwłaszcza problemom polityki gospodarczej leśnictwa i drzewnictwa, poświęcił kilkadziesiąt publikacji. Bezsporny jest fakt, że formułowane w pracach profesora uogólnienia i wnioski wytyczały teoretyczne kierunki rozwoju polskiej gospodarki leśnej i drzewnej oraz że wyniki Jego penetracji naukowych były podstawą wielu decyzji gospodarczych.

Ostatnie lata poświęcił badaniom nad teorią prognozowania rozwoju gospodarki leśnej i drzewnej oraz badaniom nad teorią i praktyką szacowania pozagospodarczych funkcji lasu.

Zarysowany tutaj bardzo ogólnie dorobek naukowy prof. Molendy stawia Go w rzędzie najwybitniejszych przedstawicieli nauk ekonomiczno-leśnych. Pomnażając wielokrotnie dorobek nauk ekonomiczno-leśnych z okresu międzywojennego 20-lecia, zdobył On trwałą pozycję w historii nauki leśnictwa. Bogaty dorobek naukowy prof. Molendy zasługuje na odrębne, obszerniejsze omówienie.

Przedwczesna śmierć profesora stanowi wielką, niepowetowaną stratę dla nauki leśnictwa oraz polskiego leśnictwa i drzewnictwa.

Pozostanie On w pamięci współpracowników, wychowanków oraz szerokich rzesz leśników jako wielki uczony i pedagog oraz wybitny organizator i działacz społeczno-gospodarczy, który przez 46 lat służył sprawie rozwoju polskiego leśnictwa i drzewnictwa.

Mieczysław Podgórski

Ważniejsze publikacje prof. Tadeusza Molendy

1. O dotychczasowych próbach zastosowania teorii statystyki do badań biometryczno-leśnych. „Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych”, Poznań 1936.
2. Dendrometryczna analiza drzewostanu sosnowego w świetle badań statystycznych. „Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych”, Poznań 1937.
3. Wpływ doktryn ekonomicznych na kierunek i rozwój statyki leśnej. Drukarnia St. Mejzy, Poznań 1937.
4. Krytyczne uwagi nad zagadnieniem konstrukcji tablic zasobności. „Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych”, Poznań 1937.

5. Organizacja produkcji leśnej w zakresie użytków międzyrębnych. „Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych”, Poznań 1937.
6. Teoria stałości Lexisa i próby jej zastosowania w leśnictwie. „Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych”, Poznań 1937.
7. Podstawy ekonomiczne oceniania lasu w układzie Huffela. Drukarnia St. Mejzy, Poznań 1937.
8. Ewolucja poglądów na statykę leśną. Drukarnia St. Mejzy, Poznań 1937.
9. Zasady rentowności gospodarstwa leśnego w ujęciu Huffela i ich analiza porównawcza. Drukarnia St. Mejzy, Poznań 1937.
10. Leśnictwo kolonialne. Drukarnia St. Mejzy, Poznań 1937.
11. Z badań nad ustaleniem obszaru krytycznego. „Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych”, Poznań 1938.
12. Ekspertyzy leśne Huffela i Hönlingera. „Las Polski” 1938.
13. Doktryna ekonomiczna Hönlingera. „Las Polski” 1938.
14. Kształtowanie krajobrazu. „Życie Borów Pomor.” R. 1, 1945.
15. Lasy Zaolzia. „Życie Borów Pomor.” R. 1, 1945, nr 3.
16. Leśnictwo zagraniczne. „Życie Borów Pomor.” R. 1, 1945.
17. Wycenianie nieruchomości leśnych w ekonomii i w technice. Koło Leśn., Poznań 1945.
18. Zagadnienia polityki leśnej. „Życie Borów Pomor”. R. 1, 1945.
19. Polskie roszczenia wobec Niemiec z tytułu dewastacji lasów. „Państwo i Prawo” 1946, nr 9/10.
20. Zawód leśny, jego światła i cienie. „Las Polski” 1946, nr 5.
21. Społeczne znaczenie i zadania leśnictwa. „Przegląd Leśniczy” 1948.
22. Gospodarcze znaczenie i perspektywy rozwoju produkcji naturalnych olejów z igliwia drzew krajowych. „Sylwan” 1956, z. 12.
23. Ogólne założenia ekonomiki leśnictwa. „Sylwan” 1957, z. 5.
24. Perspektywiczny bilans drewna opałowego. „Biul. Kom. Planowania przy Radzie Ministrów” 1957, z. 2.
25. Rachunkowość leśna i przemyślowo-drzewna. Wyd. WSR, Poznań 1957.
26. Die ökonomischen Grundlagen der Polnischen Forsteinrichtung. „Forst u. Jagd” 1959, Sonderbeiträge zu Heft 11.
27. Organizacja i rozwój studiów leśnych w Poznaniu. „Las Polski” 1959, nr 15/16.
28. (z T. Puchalskim) Powojenne zmiany w międzynarodowym obrocie drzewnym. „Rocz. WSR” dod. nr 1.
29. Problem produktywności pracy w gospodarce leśnej i drzewnej. „Przegląd Tech.” 1959, z. spec. listopad.
30. (z Z. Jakubowskim) Zagospodarowanie lasów chłopskich w niektórych powiatach Wielkopolski. „Rocz. WSR” Pozn. T. 7, 1959.
31. Badania nad ekonomiką i polityką gospodarczą polskich lasów państwowych w latach 1920—1939. „Fol. For. Pol.” Ser. A, 1960 r. 3.
32. Wpływ integracji ekonomicznej na rozwój stosunków między lasami i przemysłem. „Sylwan” 1960, nr 8.
33. Problem cienkiego drewna przemysłowego w polityce leśnej. „Las Polski” 1961, nr 15/16 i 17.
34. Socjalistyczny stosunek człowieka do lasu. „Las Polski” 1961, nr 23.
35. Prace instytutów naukowo-badawczych Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego. „Sylwan” 1962, nr 4.
36. (z Z. Jakubowskim) Węzłowe zagadnienia planowania zadrzewień. W: „Zadrzewienia w Wielkopolsce” Poznań 1962.

37. Zagadnienia państwowego gospodarstwa leśnego w roku gosp. 1962/63. „Las Polski” 1962, nr 24.
38. Zmienność hurtowych cen produktów drzewnych na rynkach zagranicznych. Instytut Technologii Drewna, Poznań 1962.
39. Ekonomiczne skutki postępu technicznego na rynku drzewnym. „Las Polski” 1963, nr 24.
40. Ekonomia i ekonomizacja leśnictwa. „Las Polski” 1963, nr 17.
41. Finanse i rachunkowość w gospodarstwie leśnym. Podręcznik dla studentów wydziałów leśnych WSR. PWRiL, Warszawa 1963.
42. Problem wzrostu produktywności lasów polskich. „Sylwan” 1963, nr 3.
43. Realizacja planu rozwoju techniki oraz zadania resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego na 1964 r. (fragmenty). „Las Polski” 1963, nr 21.
44. Realizacja planu rozwoju techniki oraz zadania resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego na 1964 r. „Przemysł Drzewny” 1963, nr 12.
45. Dwa dwudziestolecia polskiego leśnictwa. PTL, Warszawa 1964.
46. Ekonomiczne skutki postępu technicznego na rynku drzewnym (2) (dokończenie). „Las Polski” 1964, nr 1.
47. Leśnictwo powojennego dwudziestolecia w gospodarce kraju. „Sylwan” 1964, nr 3.
48. Niektóre zagadnienia polityki mechanizacji leśnictwa. „Las Polski” 1964, nr 20/21.
49. Ochrona zasobów przyrody w leśnictwie na tle rozwoju sił wytwórczych. „Przyr. Polska” 1964, nr 4.
50. Podstawowe zadania gospodarki leśnictwa w roku gosp. 1963/64. „Las Polski” 1964, nr 3.
51. Wpływ procesu uprzemysłowienia kraju na politykę ochrony i odbudowy zasobów przyrody w leśnictwie. „Biul. Zarz. Gł. Ligi Ochr. Przyr.” 1964.
52. Ewolucja funkcji gospodarczej leśnictwa na tle postępu technicznego i ekonomicznego. „Sylwan” 1965, nr 1.
53. Ekonomiczne skutki deficytu drzewnego. „Sylwan” 1969, nr 5.
54. Zarys ekonomiki drzewnictwa. PWRiL, Warszawa 1965.
55. Stosunki agrarno-leśne i charakterystyka gospodarcza lasów. „Dzieje lasów, leśnictwa i drzewnictwa w Polsce”, PWRiL, Warszawa 1965.
56. Ustawodawstwo leśne. Jw.
57. Organizacja, urządzenie i zagospodarowanie lasów. Jw.
58. Użytkowanie lasu, struktura produkcji towarowej i transportu leśnego. Jw.
59. Lasy i leśnictwo (na ziemiach polskich pod władzą Rzeszy Niemieckiej). Jw.
60. Przemysłowa integracja leśnictwa w świetle założeń polityki gospodarczej. „Sylwan” 1966, nr 9.
61. Lasy są dla ludzi, ale ich wartość i piękno trzeba uszanować. „Las Polski” 1966, nr 15—16.
62. Stan leśnictwa i drzewnictwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz jego perspektywy. „Sylwan” 1967, nr 6—7.
63. Wypowiedź na konferencji nt. „Problemy międzybranżowej kooperacji leśnictwa oraz przemysłu drzewnego i celulozowo-papierniczego. „Las Polski” 1967, nr 2.
64. Racjonalizacja wykorzystywania surowców drzewnych w świetle potrzeb gospodarki narodowej. „Sylwan” 1968, nr 4.
65. Rola nauki w rozwoju ekonomicznym gospodarki leśno-drzewnej. „Sylwan” 1968, nr 7.
66. Szkody przemysłowe w leśnictwie. „Sylwan” 1968, nr 2.
67. Zadania i potrzeby przemysłu przetwórstwa papierniczego. „Sylwan” 1969, nr 10.
68. Wypowiedź prof. T. Molendy na sesji naukowej PTL w Warszawie. „Sylwan” 1969, nr 5.

69. Zagadnienia ekonomiki leśnictwa. Podręcznik akademicki. PWRiL, Warszawa 1969.
70. Cel i zadania Instytutu Ekonomiki Leśnictwa i Drzewnictwa Wydziału Leśnego Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie. Ekonomiczne problemy produkcji i zarządzania w leśnictwie. Instytut Ekonomiki Leśnictwa i Drzewnictwa i Studium Podyplomowe Wydziału Leśnego WSR w Krakowie, 1969.
71. (z T. Marszałkiem) Wybrane materiały z ekonomiki leśnictwa. Wyd. SGGW, Warszawa 1969.
72. Maksoekonomiczne problemy gospodarstwa leśnego. Jak poz. 70.
73. (Współautorstwo) Polskie gospodarstwo leśne w systemie gospodarki planowej. Jw.
74. Ekonomiczne podstawy i zasady kształtowania cen na produkty leśne. Jw.
75. Granice wzrostu przemysłowego zużycia surowca drzewnego. „Sylwan” 1970, nr 3.
76. Wpływ rewolucji techniczno-przemysłowej na rozwój gospodarstwa leśnego. „Sylwan” 1970, nr 2.
77. Makroekonomiczne założenia współczesnych badań prognostycznych leśnictwa. „Sylwan” 1970, nr 12.
78. Podstawy i zasady ekonomicznej organizacji socjalistycznego gospodarstwa leśnego. Materiały naukowe dla słuchaczy studium podyplomowego ekonomiki leśnictwa. Z. 1, Kraków 1970.
79. Drogi podwyższenia znaczenia lasu w gospodarce i kulturze narodowej. Jw.
80. Prognozy modeli dalekich bilansów drzewnych. Jw.
81. Kierunki prognozowania rozwoju leśnictwa. „Las Polski” 1970, nr 12.
82. Lasy jako element regionalnego planowania ruchu bliskiego wypoczynku ludności wielkomiejskiej i wielkoprzemysłowej. „Sylwan” 1971, nr 5.
83. Próbkę klasyfikacji nauk ekonomicznych w leśnictwie. „Sylwan” 1971, nr 9.
84. Warunki wzrostu efektywności badań naukowych w leśnictwie. „Sylwan” 1971, nr 12.
85. Efektywność upaństwowienia i uprzemysłowienia lasów. „Las Polski” 1971, nr 9.
86. Rachunek samowystarczalności gospodarczej w dziedzinie przemysłowego surowca drzewnego. „Las Polski” 1971, nr 19.
87. (Współautorstwo) Finanse i rachunkowość przedsiębiorstw lasów państwowych. PWRiL, Warszawa 1971.
88. Stan i możliwości produkcyjne lasów. „Z zagadnień zwiększenia produktywności lasów w Polsce” — PTL, PWRiL, Warszawa 1971.
89. Problematyka XVI Sesji Europejskiej Komisji Leśnej FAO. „Sylwan” 1972, nr 10.
90. Makroekonomiczne problemy leśnego chozjajstwa. Głowa czwartąją. Część pierwszą. Leśnoje chozjajstwo w systemie planirujemoj ekonomiki. Polska Akademia Nauk — Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972.
91. Makroekonomiczne problemy prognozowania postępu technicznego w leśnictwie. Referaty Międzynarodowego Sympozjum Użytkowania Lasu. PWN, Poznań — Łódź 1972.
92. Metody rachunku ekonomicznej efektywności postępu technicznego w gospodarstwie leśnym. Jw.
93. Metodyczne założenia szacowania strat pozagospodarczych funkcji lasu. „Sylwan” 1973, nr 9.
94. Prognozowanie i planowanie przestrzenne w leśnictwie i przemyśle drzewnym. „Las Polski” 1973, nr 20.
95. Metody szacowania pozagospodarczych funkcji lasu ze szczególnym uwzględnieniem rejonów przemysłowych. „Oddziaływanie przemysłu na lasy”. Komisja ds.

gospodarczo-leśnych i rekultywacyjnych w rejonach przemysłowych przy Ministrze Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego. Z. 6, Warszawa 1973.

96. Badania regresyjnej formy funkcji celów lasu. „Sylwan” 1974, nr 10.

97. (Współautorstwo) Prognoza rozwoju leśnictwa w Polsce na lata 1976—1995 i 1995—2030, wersja wstępna. IBL, Warszawa 1974.